

VERENIGINGSNIEUWS

DE PLANTENSTUDIE- GROEP ANNO 1993: DE LAATSTE WITTE VLEKKEN ONDER DE LOUPE

De Plantenstudiegroep, waartoe zich aan het eind van het verslagjaar ca. 80 mensen rekenen, heeft in 1993 wederom zowel in binnen- als in buitenland haar intensieve activiteit op het gebied van floristisch onderzoek kunnen voortzetten. Negen excursies voerden naar het buitenland - enkele daarvan werden samen met de (Belgisch-)Limburgse Botanische Werkgroep georganiseerd -, 19 excursies bewogen zich op het terrein van het vervolmaken van de kilometerblok-inventarisatie van Zuid-Limburg. Deze laatste excursies maar ook vele individuele activiteiten en de zogeheten "donderdag-excursies" van Eduard Blink leidden ertoe dat de kilometerblok-inventarisatie van Zuid-Limburg nu geen witte vlekken en steeds meer zwarte vlekken laat zien, zie figuur 1 en de vergelijkbare figuur in het maart-nummer van dit maandblad in 1993.

Aan het eind van 1993 omvatte het Inventar-flora-bestand dan ook ca. 180.000 waarnemingen; op dat moment waren bovendien circa 25.000 waarnemingen beschikbaar die nog toegevoegd moesten worden aan het bestand.

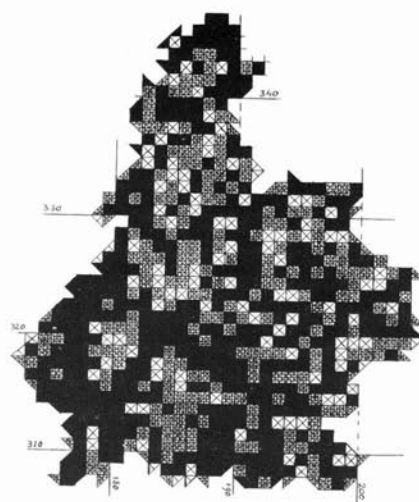
Daar het bestand voor Zuid-Limburg voldoende gebiedsdekkend begon te worden, is in het verslagjaar door de stuurgroep een projectbeschrijving opgesteld voor het vervaardigen van een publicatie over de bedreigde planten van Zuid-Limburg. Dit plan is door het Genootschapsbestuur bij de Provincie Limburg ingediend en zal er naar alle waarschijnlijkheid toe leiden dat in 1994 een concept-manuscript wordt afgerond door een daartoe aan te trekken tijdelijke arbeidskracht bij de Provincie. Bij de begeleiding van het werk zal een aantal leden van de stuurgroep van de Plantenstudiegroep en één lid van het NHG-bestuur betrokken worden.

De studiegroep leverde in 1993 een deel van het bestand - alle waarnemingen uit het jaar 1991 - op computerschijf aan de stichting Floristisch Onderzoek Nederland (FLORON) nadat het bestuur van het Genootschap akkoord was gegaan met de door FLORON aangeboden vergoeding. Dit gebeurde ten behoeve van het uitbouwen van het zogehe-

ten Florbase-bestand waarmee de rijksoverheid inzicht gegeven zal worden in de gevolgen van allerlei ingrepen in het landelijk gebied, bijvoorbeeld grondwateronttrekkingen. In verband met het (tweede) onderzoek van het Waterschap Roer en Overmaas naar de ecologische ontwikkeling van een aantal bufferbassins is in 1993 door een zevental leden bijzondere aandacht besteed aan de plantengroei van 13 regenwater-bufferbassins. Een rapport daarover is inmiddels bijna gereedgekomen.

Ook in 1993 zijn weer diverse niet (meer) vermoede bijzondere soorten gevonden door leden van de studiegroep. Een aantal vondsten zal, wat uitgebreider, te zijner tijd besproken worden in de rubriek "Uit de Flora van Limburg". Vermeldenswaardig zijn daarnaast met name de hierna volgende vondsten.

- Fluweelblad (*Abutilon theophrasti*): één exemplaar in akkerrand ten zuiden van Geulle (17-9-1993, excursie Plantenstudiegroep).
- Amsinckia (*Amsinckia menziesii*): één exemplaar op rommelige hoek van akker langs weg aan de noordzijde van vliegveld Beek (15-5-1993, E. Blink).
- Grote engelwortel (*Angelica archangelica*): één exemplaar in greppel westelijk van parallelweg langs A79 bij Stein en één exemplaar langs de Vloedgraaf bij Nieuwstadt (17-5-1993 resp. 11-5-1993, beide E. Blink).
- Kweekdravik (*Bromus inermis*): één groeiplaats langs de oostzijde van de spoorweg bij de kruising met de Vloedgraaf ten noorden van Nieuwstadt (26-8-1993, E. Blink).
- Zwenkdravik (*Bromus tectorum*): één groeiplaats van ca. 1 m² op braakliggend terrein bij nieuwbouw in Neerbeek (3-5-1993, E. Blink).
- Fraai duizendguldenkruid (*Centaurea pulchellum*): enkele exemplaren langs de spoorlijn resp. op de dijk van het oude mijnspoor bij Nuth (8-7-1993, E. Blink, J. Niessen, R. Wolfs).
- *Cyperus longus*: langs de oever van de visvijver in het Geusselt-park te Maastricht (15-8-1993, E. Blink).
- Stijf hardgras (*Desmazeria rigida*): één exemplaar op rotsblok in oude kiezelgroeve in de plateauwand ten zuiden van Cadier en Keer (excursie Plantenstudiegroep, 17 april 1993). Tezamen met veel Vroegeling (*Erophila verna*) en één exemplaar van Stijf vergeet-mijnietje (*Myosotis stricta*).

Legenda:

- Eén kruis in een blok: 11 tot 50 soorten waargenomen
- Vier sterren in een blok: 51 tot 100 soorten waargenomen
- Blok zwart gekleurd: meer dan 100 soorten waargenomen
- Blok als driehoek weergegeven: meer dan 10 soorten waargenomen én het blok ligt voor minder dan de helft in Nederland

FIGUUR 1. Overzicht van het aantal in de periode 1980 tot en met 1993 waargenomen soorten per kilometerblok in Zuid-Limburg.

- Ruige lathyrus (*Lathyrus hirsutus*): één exemplaar langs pad bij moestuinen aan de rand van de Brunssummerheide (19-6-1993, excursie Plantenstudiegroep).
- Bilzekruid (*Hyoscyamus niger*): in een door afkalving recent ontstane steile wand in een weiland langs de Maas ten zuiden van Geulle (17-9-1993, excursie Plantenstudiegroep).
- Fraai hertshooi (*Hypericum pulchrum*): enkele exemplaren, tezamen met o.a. Manne-tjes-ereprijs (*Veronica officinalis*) op een kapvakte in het Bovenste Bos bij Epen (24-7-1993, excursie Plantenstudiegroep).
- Spiesbladige leeuweweb (*Kickxia elatine*): enkele exemplaren in stoppelakker achter dijkje ten zuiden van Geulle (17-9-1993, excursie Plantenstudiegroep). In de akker werden tot onze verrassing ook gevonden: Akkerandoorn (*Stachys arvensis*), Ingesneden dovenetel (*Lamium incisum*), Gladde ereprijs (*Veronica polita*) en - aan de rand van de akker - Doornappel (*Datura stramonium*).
- Waterpostelein (*Lythrum portula*): enkele exemplaren in met water gevulde greppel langs pad in het hoogste deel van het Bovenste Bos (24-7-1993, excursie Plantenstudiegroep). Tevens werden daar aangetroffen: Liggend hertshooi (*Hypericum humifusum*), Gevleugeld sterrekroos (*Callitriche stagnalis*) en Getand vlotgras (*Glyceria notata* subsp. *declinata*).
- Zegekruid (*Nicandra physalodes*): één exemplaar op ruige hoek bij aardappelakker in het

Struchterveld (tussen Gulpen en Valkenburg, 4-8-1993, E. Blink).

- Zandweegbree (*Plantago arenaria*): één exemplaar op ruig begroeide grindbank langs de Maas ten zuiden van Geulle (18-9-1993, excursie Plantenstudiegroep).

- Stomp kweldergras (*Puccinellia distans*): enkele forse exemplaren in een sloot tussen de Waubacherweg en de steenberg van de voormalige staatsmijn Hendrik. De sloot voert water af van de berg en opgepompt water uit een afgegraven deel van de berg (27-5-1993, excursie Plantenstudiegroep).

- Oostelijk kruiskruid (*Senecio vernalis*): een groeiplaats van circa één vierkante meter in een weiland geëxponeerd op het zuidoosten bij Mheer (29-4-1993, excursie Plantenstudiegroep) en enkele exemplaren op een ruig begroeid talud geëxponeerd op het noordoosten, in Cadier en Keer.

- Blauw walstro (*Sherardia arvensis*): enkele planten langs een toegangsweggetje naar akkers, in het Struchterveld en vele planten langs de rand van een graanakker bij Valkenburg (4-8 resp. 23-8-1993, E. Blink).

- Aardbeiklaver (*Trifolium fragiferum*): enkele plekken in een weiland op grindige bodem langs de Maas ten zuiden van Geulle (17-9-1993, excursie Plantenstudiegroep).

- Bochtige klaver (*Trifolium medium*): enkele exemplaren aan de rand van een door Natuurmonumenten nieuw aangelegde poel in het ten oosten van Susteren gelegen Ijzerenbos (31-5-1993, Inventarisatiegroep Natuurmonumenten Zuid-Limburg). Opmerkelijk was dat in deze toch vrij recent aangelegde poel nu al Stijve watteranonkel (*Ranunculus circinatus*) werd aangetroffen.

- Voorjaarsereprijs (*Veronica praecox*): één exemplaar bloeiend op de grindig substraat aan de kanaaloever bij een afgesneden Maasbocht nabij de sluis van Ternaaien, ca. 100 m voorbij de Belgisch-Nederlandse grens (21-5-1993, W. & J. van der Coelen).

Eenieder is bij deze van harte uitgenodigd om in 1994 in Zuid-Limburg bij te dragen aan de start van de inventarisatieronde 1994-2004 of anderszins deel te nemen aan de activiteiten van de nu min of meer in de puberteit verkerende, maar even serieus als altijd doorwerkende Plantenstudiegroep. Het eerste grote examen - de publicatie Bedreigde planten van Zuid-Limburg - komt in zicht, dus alle hulp is zeer welkom!

Namens de stuurgroep van de Plantenstudiegroep,

Torben Mulder & Eduard Blink

JAARVERSLAG 1993

In 1993 mocht het Natuurhistorisch Genootschap haar duizendste lid verwelkomen. De gestage groei van het ledental is een graadmeter voor de veelzijdigheid van de vereniging, die opnieuw op vele fronten actief was. Natuurstudie en vooral het publiceren van de resultaten daarvan blijft de hoofdtak van het Genootschap. Opmerkelijk was het verschijnen van maar liefst drie themanummers van het Maandblad, met veel extra pagina's en zelfs foto's en kaarten in kleur.

In het voorliggende jaarverslag worden de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 1993 beschreven. In afzonderlijke hoofdstukken komen achtereenvolgens aan de orde: bestuur en organisatie; Maandblad en publicaties; contacten, publiciteit en beleidsbeïnvloeding; gegevenslevering; financiën.

BESTUUR EN ORGANISATIE

Algemeen

Evenals in 1992 heeft het bestuur veel aandacht en tijd geschonken aan contacten en samenwerking met andere natuur- en milieuorganisaties. Het beleid ten aanzien van het leveren van waarnemingsgegevens aan terreinbeherende instanties en landelijke inventarisatieprojecten werd na uitvoerige interne bespreking met alle geledingen vastgesteld. Verder werd het huishoudelijk reglement aangepast waardoor ook het door middel van vrijwilligerswerk uitvoeren van terreinbeheer, mits gekoppeld aan natuuronderzoek, formeel een activiteit van het Genootschap kan zijn.

Het algemeen bestuur vergaderde vier keer en het dagelijks bestuur kwam zes keer bij elkaar. De bestuursvergaderingen vonden plaats in Roermond. Het Periodiek Overleg met alle geledingen van het Genootschap vond zoals gebruikelijk twee keer in Maastricht plaats. Dit overleg heeft voor de vereniging een belangrijke functie, zoals telkens weer blijkt uit de grote opkomst. De jaarlijkse algemene ledenvergadering werd in samenwerking met de Kring Venlo georganiseerd in Noord-Limburg, in combinatie met een excursie naar de Grote Heide.

Bestuursamenstelling

De bestuursleden A. Broen, P. Spreuwenberg en J. Geusens stelden zich na hun statutair verplichte aftreden niet meer herkiesbaar. De ledenvergadering benoemde als

nieuwe bestuursleden de heren P. Thomas (uit de Kring Heerlen) en L. Allemeersch (namens LIKONA). Het bestuurslidmaatschap van S. van Beek (Kring Venlo) werd formeel bevestigd op de ledenvergadering. Een belangrijk aandachtspunt was het zoeken naar een opvolger van penningmeester C. Adams die haar functie na tien jaar graag wil overdragen. Tegen het eind van het verslagjaar was de samenstelling van het dagelijks bestuur als volgt:

A. Lenders, voorzitter
H. Schmitz, algemeen secretaris
C. Adams-Kaastra, penningmeester
R. Akkermans, vice-voorzitter
R. Gubbels, secretaris gegevenslevering
F. Schepers, lid

De volgende personen waren lid van het algemeen bestuur:

L. Allemeersch, S. van Beek, J. van der Coelen, L. Hensels, T. Mulder, P. Thomas, F. van Westreenen, vacature, vacature, C. Geurts (notuliste).

Organisatie

De bestaande organisatie van het Genootschap werd verder uitgebouwd. Met de oprichting van een Mossenstudiegroep kwam het totale aantal studiegroepen op dertien. Een nieuw fenomeen is de aansluiting bij het Genootschap van de Werkgroep Meinweg, die zich voornamelijk bezig houdt met het uitvoeren van beheerswerk in terreinen met bijzondere ecologische waarden. Het bestuur besloot om het huishoudelijk reglement zodanig aan te passen dat ook dit soort activiteiten formeel onder de vlag van het Genootschap kunnen plaatsvinden. Een voorwaarde daarbij is wel dat gekoppeld aan het beheerswerk in de betreffende gebieden natuuronderzoek verricht moet worden.

De inspanningen om te komen tot de oprichting van een Kring Venray begonnen tot concrete resultaten te leiden. In december werden plannen gesmeed voor een bijeenkomst in januari 1994 van een aantal leden uit die regio met vertegenwoordigers van plaatselijke IVN-afdelingen en enkele NJN-ers. Inmiddels heeft dit geleid tot de daadwerkelijke instelling van de nieuwe Kring Venray, waarmee het Genootschap haar basis ook in dit deel van de provincie zal verstevigen.

Het ledenbestand bleef groeien. In januari waren er 985 leden. In mei kon een delegatie van het bestuur het duizendste lid verwelkomen in de persoon van de in het Noordlimburgse Horst wonende Henk Heijligers.

Daarmee hield de groei niet op: in december waren er 1032 leden. De geautomatiseerde ledenadministratie werd bijgehouden en op-nieuw op onderdelen gecompleteerd door L. Thissen. Onder andere is nu van elk lid geregistreerd tot welke studiegroepen en Kring hij of zij behoort.

De noodzakelijke administratieve werkzaamheden in de kantoorruimte bij het Natuurhistorisch Museum Maastricht werden uitgevoerd door A. Duysters. Gedurende het hele jaar was R. Steverink werkzaam voor het Genootschap via een banenpool. Hij werkte voornamelijk aan de indexering van het Maandblad, maar leverde ook ondersteuning aan de redactie en administratie.

MAANDBLAD EN PUBLICATIES

Maandblad

In het verslagjaar verschenen zoals gebruikelijk elf afleveringen van het Natuurhistorisch Maandblad, grotendeels gevuld met bijdragen van eigen leden. De samenstelling van de redactie bleef ongewijzigd in het verslagjaar en was als volgt.

J. van der Coelen, hoofdredacteur

B. Graatsma, hoofdredacteur

F. Dingemans-Bakels

D. de Graaf

J. Hermans

H. Hillegers

M. Lejeune

T. Mulder

In tegenstelling tot de voorgaande jaren hield de redactie geen tijd meer te besteden aan de opmaak van het blad. Dat werk werd uitbesteed aan een grafisch bedrijf, waardoor er meer tijd overbleef voor het feitelijke redactiewerk. Voor het verzendklaar maken kon een beroep gedaan worden op de onmisbare hulp van de verenigingsleden J. Cobben, R. Steverink, W. Ogg en A. Duysters.

De abonnees kregen in 1993 veel waar voor hun geld. Er verscheen een aantal themanummers met veel extra pagina's en kleurrijke illustraties. Dat was mogelijk dankzij financiële bijdragen van diverse fondsen, overheidsinstellingen en particuliere bedrijven.

Het juni-nummer was geheel gewijd aan de Tranchotkaart. Deze publicatie ging vergezeld van een tijdelijke expositie van alle Limburgse kaartbladen van het kaartwerk van Tranchot. In september ging het Maandblad over vissen. Dit themanummer gaf een uitgebreid beeld van de werkwijzen en resultaten van het tot nu toe uitgevoerde vissenonder-

zoek in Limburg. Het oktobernummer was uitsluitend gevuld met bijdragen over het gebied Koningssteen te Thorn, het bekende voorbeeldproject voor natuurontwikkeling langs de Maas. In december stemde het bestuur in met een voorstel van de redactie om de vormgeving van de omslag van het Maandblad aan te passen. Tevens werd besloten om over te stappen op het gebruik van een papiersoort die minder milieubelasting veroorzaakt.

Publicaties

In het verslagjaar verschenen naast het Maandblad met de drie genoemde themanummers nog drie andere publicaties. In de reeks Rapporten van het Natuurhistorisch Genootschap werden twee jaarverslagen over 1992 uitgegeven. Het betreft respectievelijk verslagen van onderzoek van de Vogelwerkgroep De Haeselaar en een jaarverslag van vleermuisonderzoek in Limburg, samengesteld door de Zoogdierenwerkgroep in samenwerking met de Vleermuiswerkgroep Nederland.

Een opmerkelijke uitgave in de reeks Publicaties van het Natuurhistorisch Genootschap is het boekwerk Heerdgang in Zuidelijk Limburg, het proefschrift waarop redactielid H. Hillegers promoveerde in het verslagjaar. Deze zeer leesbare publicatie bevat een schat aan informatie over de cultuur- en natuurhistorie van dit rijke gebied. Zij handelt met name over de invloed van de vroegere schapenbeweidings op het landschap.

Overige periodieke uitgaven

Enkele studiegroepen en de Kring Venlo geven een eigen periodiek uit. De Kring Venlo produceerde vier afleveringen van haar kwartaalblad Vrienden der Natuur. De Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven liet zoals gebruikelijk weer enkele SOK-mededelingen het licht zien.

Het tijdschrift Limburgse Vogels verscheen drie keer in het verslagjaar. Het laatste nummer kon door omstandigheden niet voor het einde van het jaar uitgebracht worden. Leden van het dagelijks bestuur en de Vogelstudiegroep hebben intensief en veelvuldig overleg gepleegd met de Vogelwacht inzake een verschil van inzicht tussen de redactie en het bestuur van de Vogelwacht. Dat betrof een voorstel van de redactie om te komen tot kwaliteitsverbetering van vormgeving en drukwerk en de daarmee gepaard gaande kostenverhoging. Uiteindelijk bleek het niet mogelijk om tot overeenstemming te komen,

waarna besloten werd om de samenwerking op dit gebied te beëindigen. Het Genootschapsbestuur heeft de bereidheid uitgesproken om een deel van de kosten te blijven dragen.

SAMENWERKING, BELEIDS- BEÏNVLOEDING EN PUBLICITEIT

Samenwerking

Met de natuur- en milieuvereniging Strix Aluco uit Arcen en Velden vond verschillende keren overleg plaats over de mogelijkheid van aansluiting bij het Genootschap. Dat leidde uiteindelijk tot de afspraak dat Strix Aluco en de Kring Venlo in het komende jaar een aantal gezamenlijke activiteiten gaan organiseren. Aan de hand van de resultaten en bevindingen zal te zijner tijd nader overleg plaatsvinden over verdergaande samenwerking en formalisering daarvan.

In januari vond opnieuw bestuurlijk overleg plaats met de KNNV te Utrecht. Onder meer werden afspraken gemaakt over samenwerking bij een landelijk inventarisatieproject voor hommels en de mogelijkheid voor NHG-leden om deel te nemen aan door de KNNV georganiseerde reizen. Overigens waren er binnen het bestuur enige twijfels over de haalbaarheid van het hommelproject, gezien de moeilijkheidsgraad van betrouwbare determinatie bij deze soortgroep. Voor een volgend overleg met de KNNV werd een datum in maart 1994 vastgesteld.

Met de Vogelwacht werd een overeenkomst gesloten inzake het gezamenlijk opzetten en beheren van een archief van vogelwaarnemingen.

In principe werd besloten om mee te werken aan het project ECOCOM, dat voortvloeide uit het Groen Huis-overleg. Dat is een overlegplatform van vijf Limburgse particuliere natuur- en milieu-organisaties. Het ECOCOM-project is bedoeld om te komen tot een meer structurele vorm van uitwisseling van informatie en gegevens tussen de Groen Huis-partners. Overigens werden in het verslagjaar op dit gebied nog geen concrete resultaten geboekt.

De samenwerking met de stichting IKL werd verder uitgebouwd. Inmiddels traditiegetrouw was het Genootschap met een stand vertegenwoordigd op de jaarlijkse Landschapsdoedag van deze organisatie, dit keer in de gemeente Horst. Verder werd overeenstemming bereikt over het afsluiten van een overeenkomst betreffende het uitwisse-

len van waarnemingsgegevens met het IKL. In het Maandblad verscheen een artikel over de activiteiten van het IKL, met de oproep om suggesties voor projecten op het gebied van soortenbescherming en kleinschalige natuurontwikkeling in te dienen.

Publiciteit

Het Genootschap mag niet klagen over gebrek aan belangstelling van de media. Dat is niet verwonderlijk gezien de aansprekende activiteiten en resultaten van natuuronderzoek in de gehele provincie. Een willekeurige greep uit activiteiten en waarnemingen die in de publiciteit kwamen: een Wasbeerhond in Epen, het otteronderzoek, beversporen in Noord-Limburg, de publicatie Heerdgang in Zuidelijk Limburg, het duidendste lid, een Blauwbandgrondel, het themanummer over de Tranchotkaart, bezwaarschriften, de gezamenlijke actie met de Groen Huis-partners om provinciale bezuinigingen op natuur en landschap af te wenden, de presentatie van het themanummer Koningssteen, deelname aan de internationale vogelteldag 1993.

Bijzondere vermelding verdient een serie van ongeveer twintig korte reportages onder de naam Veldwerk in het dagblad de Limburger. In elke aflevering werden indrukken beschreven van een terreinbezoek met een natuuronderzoeker. Veelal waren dat leden van het Genootschap, waardoor de serie een heel aardige indruk geeft van wat Genootschappers zoal beweegt en waar ze zich mee bezig houden.

Het voornemen van het dagelijks bestuur uit 1992 om specifieke aandacht te besteden aan de werving van jeugdleden kreeg geen nadere uitwerking. Uiteindelijk bleek er bij de studiegroepen en kringen onvoldoende draagvlak voor de uitvoering van dit idee te bestaan.

Beleidsbeïnvloeding

Op diverse fronten werd actie gevoerd om het overheidsbeleid ten aanzien van natuur en landschap te beïnvloeden. Onder andere werd schriftelijk gereageerd op een MER-rapport voor een geplande afvalverbrandingsinstallatie te Maasbracht, de voorgenomen uitbreiding van het industrieterrein Heide-Roerstreek en het voornemen van de gemeente Echt om een stuk bosgrond te verkopen aan een kalkzandsteenfabriek. Samen met de Groen Huis-partners werd een succesvolle actie gevoerd om de door Gedeputeerde Staten aangekondigde bezuinigingen op het natuur- en landschapsbeleid voor 1994 af te wenden.

Soms laten de effecten van een actie lang op zich wachten. In het verslagjaar werd het gebied Maasdal op het Voorbereidingsschema Landinrichting geplaatst. Dat was het gevolg van een verzoek daartoe dat het Genootschap samen met de Vogelwacht Limburg in 1987 indiende!

Verder vond overleg plaats met de Groen Huis-partners om te komen tot een gezamenlijke reactie op de provinciale ontwerpbeleidsnota natuur en landschap voor de periode 1994-1998.

PROJECTEN

Het in 1992 in samenwerking met het Otterstation Nederland gestarte onderzoek naar het voorkomen van de Otter in Limburg met daaraan gekoppeld het opstellen van een beschermingsplan kon nagenoeg afgerond worden. Het rapport werd begin 1994 gepresenteerd.

Een bijzonder project van heel andere aard betrof het werven van fondsen voor het aanbrengen van een muurschildering rond het thema Mosasaurus in de ontvangsthal van het verbouwde Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Inmiddels hebben diverse organisaties toezeggingen gedaan voor in totaal 40.000 gulden, waarmee het grootste deel van de financiering rond is.

Het Consulentenschap NBLF en het provinciaal bestuur waren bereid om een door het Genootschap uit te voeren onderzoek naar het voorkomen van de Hamster in Limburg te financieren. De toezeggingen zijn binnen en het project komt in uitvoering vanaf het voorjaar van 1994.

Eveneens met behulp van een provinciale bijdrage kon een begin gemaakt worden met het project indexering van het Natuurhistorisch Maandblad. De bedoeling is om via een index de schat aan informatie uit alle jaargangen van het blad beter toegankelijk te maken. Op verzoek van het Consulentenschap NBLF nam de Vogelstudiegroep de coördinatie van het provinciale kerkuilenproject op zich. Het betreft een monitoringproject voor broedgevallen en -resultaten van deze bedreigde soort, dat al vele jaren loopt.

GEGEVENSLEVERING

Het verzamelen en bewerken van waarnemingsgegevens wordt meer en meer een kernactiviteit van het Genootschap. In het

centrale geautomatiseerde archief zijn nu ongeveer 250.000 waarnemingen opgenomen. Het invoeren en bewerken van de gegevens gebeurt met behulp van het systeem INVENTAR. Voor leden van de studiegroepen werd opnieuw een korte cursus voor het gebruik ervan georganiseerd, onder meer met de bedoeling om het aanbod van gegevens te stimuleren. De Kring Venlo kreeg ook de beschikking over het systeem en zal in de toekomst meer gegevens aanleveren voor het centrale bestand.

Het Genootschap stelt deze gegevens om niet beschikbaar aan de Stichting Natuurpublicaties Limburg, die op haar beurt de gegevens tegen vergoeding levert aan belangstellenden. Na aftrek van de kosten komt de opbrengst beschikbaar voor de medefinanciering van publicaties. In het verslagjaar kwamen 13 aanvragen voor het leveren van gegevens binnen. Naar aanleiding daarvan werden 12 offertes uitgebracht, die resulteerden in 5 opdrachten.

Een belangrijke ontwikkeling was dat het bestuur een beleidsnotitie vaststelde voor het leveren van gegevens aan terreinbeherende instanties en landelijke inventarisatieprojecten. Deze organisaties kunnen nu beschikken over de Genootschapsgegevens zonder daarvoor te hoeven betalen, maar er moet dan wel een andere tegenprestatie tegenover staan.

FINANCIËN

De totale exploitatiekosten bedroegen in 1993 bijna 170.000 gulden. De inkomsten waren iets lager, waardoor een gering nadelig saldo onstond van ongeveer 790 gulden. De belangrijkste kostenpost was het drukken en verzenden van het Maandblad, dat ruim 110.000 gulden kostte. Door de uitgave van enkele extra dikke nummers was dit een veel hoger bedrag dan in de begroting gereserveerd. Alle extra kosten werden echter gedekt door bijdragen van sponsors, subsidiënten en de Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Verder veroorzaakte het otterproject extra kosten, die eveneens gedekt werden door verkregen subsidies en bijdragen.

De belangrijkste vaste inkomstenbronnen waren de jaarlijkse bijdrage van de provincie van 52.500 gulden en de contributie van de leden, die bijna 40.000 gulden opbracht.

H. Schmitz, secretaris